

Diarienummer U2025/00079

Till

Utbildningsdepartementet
Regeringskansliet

u.remissvar@regeringskansliet.se
u.s.remissvar@regeringskansliet.se

22 april 2025

Remissvar; Betänkandet Förstärkningsundervisning i skolan - en försöksverksamhet för fler behöriga elever (SOU 2024:94) - från Utvecklingspedagogik Sverige AB

Vi har tagit del av regeringens betänkande och uppskattar att vi får möjlighet att inkomma med följande yttrande.

Utvecklingspedagogik Sverige AB (UP) är en huvudman verksam med skolor som riktar sig till elever med varaktiga och stora stödbehov, på resursskola och anpassad skola (såväl obligatoriska som frivilliga skolformerna). Vi är även huvudman för ett antal verksamheter som lyder under LSS-lagstiftningen.

UP yttrar sig utifrån vårt uppdrag att verka inom skola för de elever som har stora behov av stöd i sin skolgång, med behov av helt anpassade lärmiljöer, och med särskilt fokus på elever i behov av en helt anpassad lärmiljö som erbjuds på resursskola. UP begränsar vårt yttrande till nedan synpunkter.

Sammanfattande synpunkter

UP välkomnar förslag som syftar till att stärka alla barns rätt till utbildning liksom att vi välkomnar förslag som syftar till att möjliggöra att elever ska, utifrån sina behov av stöd, kunna erbjudas möjlighet till undervisning i helt anpassade lärmiljöer (vilket införandet av resursskola i lagstiftningen möjliggör).

Utvecklingspedagogik ser mycket positivt på den grundläggande ansatsen att även i utbildningssammanhang arbeta med utvärdering av verksamhet och regeländringar och även att försöksverksamhet kan användas för evidensinsamling för sådan utvärdering.

Utredningen lämnar viktiga förslag för att öka måluppfyllelsen för elever som riskerar att lämna grundskolan utan behörighet till ett nationellt gymnasieprogram. Vi ser dock en brist i att utredningen i alltför begränsad utsträckning beaktar elever med **stora och varaktiga stödbehov** utifrån en **neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF)**. Detta trots att utredningen konstaterat att denna elevgrupp är starkt överrepresenterad just bland dem som går ut grund- och gymnasieskola utan fullständiga betyg.

För dessa elever är det enligt vår erfarenhet sällan eller mycket sällan inte tillräckligt med **tillfälliga insatser**, som exempelvis intensivperioder av förstärkningsundervisning. Elevgruppens stödbehov är ofta av varaktig karaktär och inte sällan komplexa. Stödinsatser behöver i idealfallet **sättas in tidigt, vara kontinuerliga, samordnade och utifrån en specialpedagogisk specialisering**.

Vi vill påstå att det nuvarande skolsystemet har en oförmåga att ge nödvändigt stöd till elever tidigt under skolgången vilket leder till en kännbar utmaning för många elever i denna grupp. I anslutning till detta kan vi konstatera att skolsystemet idag i praktiken verkar invänta att elever först hinner misslyckas, innan tillräckliga stödinsatser övervägs. Något som allt för ofta bidrar till känslor av utanförskap, mindervärde och även psykiskt lidande hos de elever som drabbas, något som exempelvis resursskolor får möta upp och hantera när eleverna väl kommit till en resursskola.

I utredningens förslag saknar vi ett hänsynstagande till, och en närmare analys av, **resursskolans roll och ansvar** i skol(stöd)systemet. Resursskola är numera ett definierat begrepp i skollagen och den form av skolinriktning som i praktiken blir aktuell för elever som har svårt att klara kunskapskraven i den ordinarie skolan givet ett stort och varaktigt stödbehov utifrån en NPF-diagnos. Samtidigt finns det utrymme och behov av att tydliggöra resursskolans ansvar och uppdrag samt för vilken elevgrupp(s stödbehov) som resursskolan kan vara en bra/nödvändig skolmiljö. Vi menar att det vore angeläget att komplettera med följande:

- Förtydliga **resursskolans uppdrag och elevgrupp**, inklusive att tydliggöra att resursskolan bör vara ett alternativ för elever med stora och varaktiga stödbehov till följd av exempelvis en neuropsykiatrisk diagnos.
- **Klargöra relationen mellan resursskola och andra stödinsatser**, inklusive hur förstärkningsundervisning kan samordnas eller differentieras i förhållande till resursskolans uppdrag.
- **Främja en långsiktig struktur, och behovet av även varaktigt helt anpassade lärmiljöer, för elever med stora och varaktiga behov av stödinsatser** snarare än att betona tillfälliga eller generella stödinsatser som riskerar att inte möta just dessa elevers behov av stöd.

Elevgruppen med stora stödbehov utifrån en neuropsykiatrisk diagnos är idag överrepresenterad i statistiskt när det exempelvis gäller att inte bli behöriga till gymnasiet. Se exempelvis Rätten till Utbildnings statistik på <https://www.rattentillutbildning.se/statistik/>.

Ovan nämnda tydliggörande inriktning skulle enligt vår bedömning öka möjligheterna för eleverna att få rätt stöd tidigt, nå såväl kunskapsmål som att ges en möjlighet till en social utveckling, och därmed öka möjligheten till alla elevers rätt till utbildning. Något som vi anser att betänkandet inte tillräckligt väl har omhändertagit.

Med vänlig hälsning

Utvecklingspedagogik Sverige AB

gm Niklas Ahlström